

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 46 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 15. Septembra 1929.

PATENTNI SPIS BR. 6319

Siemens & Halske A. G. Berlin—Beč.

Pogon krme za motore zvezdastog rasporeda.

Prijava od 18. aprila 1928.

Važi od 1. novembra 1928.

Traženo pravo prvenstva od 19. aprila 1927. (Nemačka).

Poznato je, da kod motora sa zvezdastim rasporedom osvaruje pogon grebenaste ploče na taj način, da se upotrebi više u krivajnoj kutiji uležajenih među-osovina, koje su snabdevene zupčanicima, koji zahvataju u jedan zupčani venac, koji je čvrsto spojen sa krivajnom osovinom. Ovi rasporedi imaju taj nedostatak, da se treperenja krivajne osovine prenose neposredno na grebenastu ploču pa nepovoljno dejstvuju na hod stroja.

Prema pronalasku uležajena je grebenasta ploča na jednom naročitom držaču, koji je čvrsto spojen sa kutijom motora, a kroz koji je provedena krivajna osovina sa dosta prostora za igru.

Na nacrtu predočen je jedan primerični oblik izvođenja u preseku. Grebenasta ploča 1 klizi na čauri 12 držača 2 koji je učvršćen u krivajnoj kutiji. Ona dobija svoj pogon posredovanjem zupčanika 3, 4 odn. 13, 14, i pomoću zupčanika 6, koji je čvrsto zaklinovan sa krivajnom osovinom 5. Zupčanci 3, 4 odn. 13, 14 imaju po jednu zajedničku osovinu 7 odn. 17, koje su uležajene u kugličnim ležajima u kutijama 8 odn. 18 držača 2. Pogon krme sačinjava dakle zavisna celina, koja se može pomerati u kutiji, čime se postizava tačno aksialno podešavanje. Postrano pomeranje grebenaste ploče 1 po čauri 12, ograničeno je s jedne strane stenom ležišta, a s druge strane postranim prstenom 9. Ovaj je držan pomoću pružnog

prstena 10. Radi mazanja smeštena je između kutije 12 i krivajne osovine 5 jedna kutija 11, koja je čvrsto spojena s krivajnom osovinom. Privođenje ulja vrši se kanalom 20. Kroz bušenja 22 dolazi u podužni žljeb krivajne osovine, a odavde u prstenasti žljeb 21 kutije 11. Prstenasti žljeb 21 spojen je poprečnim bušenjima 34 sa prstenastim žljebom 31, a ovaj je opet preko bušenja 33 u vezi sa mazajućom površinom ležaja. Da bi se zaprečilo oticanje ulja između ležajnog tela i kutije za mazanje, predviđeno je zaptivno pružno prstenje 15, 16, koje je smešteno u prstenaste žljebove na spoljašnjoj površini.

Obrtno gibanje prenosi se na grebenastu ploču 1 preko zupčanika 6 i drugih zupčanika. Ova se pri tome obrće sa znatno manjom brzinom i to u suprotnom smeru od krivajne osovine, pri čemu je moguća upotreba ključeg ležaja. Prostor za igru, koji se s jedne strane nalazi između kutije 11, a s druge strane između čaure 12 dovoljno je dimenzionisan. Prema tome se ne mogu treperenja, koja nastaju u krivajnoj osovinu, prenositi izravno na grebenastu ploču. Zupčanik 6 smešten je osim toga sasvim blizu uz prednji ležaj 16 krivajne osovine. Treperenja, koja se dalje prenose zupčanicom 6 držana su radi toga u primerenim granicama. Ona se osim toga još više prigušuju dvostrukim prenosom tako da na grebenastoj ploči ne nastaju više znatnija treperenja.

Patentni zahtevi:

1. Pogon krme za motore zvezdastog rasporeda, naznačen time, što je grebenasta ploča (1) uležajena u naročitom nosaču (2) koji je čvrsto spojen sa krivajnom kutijom kroz koji je nosač krivajna osovinna provedena sa dovoljno prostora za igru.

2. Raspored po zahtevu 1, naznačen time, što nosač služi istovremeno za uležajenje pogona za krmu.

3. Raspored po zahtevu 1, 2, naznačen time, što se nosač završava čaurom (12), čija je spoljašnja strana oblikovana kao ležaj za grebenastu ploču.

4. Raspored po zahtevu 1—3, naznačen time, što je slobodni kraj čaure ograćen postranim prstenom (9) koji je držan pružnim prstenom (10).

5. Raspored po zahtevu 1, naznačen kutijom (11) smeštenom između čaure (12) i krivajne osovine (5), koja privodi ulje dovedeno krivajnom osovinom, preko prstenastih žljebova (21, 31) i koncentričnih bušenja (33, 34), ka kličućim površinama.

6. Raspored po zahtevu 5, naznačen time, što je prstenasti žljeb (31) na spoljašnjoj strani kutije (11) zaptiven pružnim prstenjem (15, 16).

